

■ ΑΣΚΗΣΗ 1

Εκφώνηση άσκησης

Να βρείτε και να αναγνωρίσετε το είδος του λανθάνοντος υποθετικού λόγου στα παρακάτω παραδείγματα.

1. Δίκαια δράσας συμμάχους ἔξεις θεούς.
- 2 Καὶ ὅσα αὐτὸς (Κῦρος) ὑπ’ ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ ἀπεκρίνετο.
3. Ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν Κῦρος δοίη.
4. Ταῦτα παραβὰς καὶ ἐξαμαρτάνων τι τούτων τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτόν;
5. Οὔτε γὰρ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην ἐδύνατ’ ἂν πράττειν ἃ ἐβούλετο.
6. Οὐκ ἂν ἔλαθεν ὀρμώμενος ὁ Κλέων πάσῃ τῇ στρατιᾷ.
7. Ὅποτε τὸν μισθὸν ἔχοιμεν, ἀπίοιμεν ἂν.
8. Φαίη δ’ ἂν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχόμενος.
9. Μὴ ἀπέλθῃτε, πρὶν ἂν ἀκούσῃτε.
10. Ταῦτα ποιοῦντες τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔχοιτ’ ἂν.

Λύση άσκησης

1. «Δίκαια δράσας συμμάχους ἔξεις θεούς». (μτφρ: Αν ενεργήσεις δίκαια, θα έχεις τους θεούς συμμάχους.)

Η μετοχή «δράσας» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «ἂν δίκαια δράσῃς»

Απόδοση: «συμμάχους ἔξεις θεούς.»

3ο είδος – Το Προσδοκώμενο

- 2 «Καὶ ὅσα αὐτὸς (Κῦρος) ὑπ’ ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ ἀπεκρίνετο» (μτφρ: Και για όσα ο ίδιος (ο Κύρος) ρωτούνταν από άλλους, εξαιτίας της εξυπνάδας του αμέσως απαντούσε.)

«Καὶ ὅσα αὐτὸς (Κῦρος) ὑπ’ ἄλλων ἐρωτῶτο»:

Αναφορικοῦποθετική πρόταση που αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «εἰ ὑπ’ ἄλλων ἐρωτῶτο»

Απόδοση: «διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ ἀπεκρίνετο»

4ο είδος – Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν

3. «Ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν, ἃ ἡμῖν Κῦρος δοίη». (μτφρ: Εγώ διστάζω να επιβιβαστώ στα πλοία που έδωσε ο Κύρος.)

«ἃ ἡμῖν Κῦρος δοίη»:

Αναφορικοῦποθετική πρόταση που αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «εἰ ταῦτα ἡμῖν Κῦρος δοίη»

Απόδοση: «ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν.»

5ο είδος - Απλή σκέψη του λέγοντος

4. Ταῦτα παραβὰς καὶ ἐξαμαρτάνων τι τούτων τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτόν; (μτφρ: Αν παραβιάσεις αυτά και αποτύχεις σε κάτι από αυτά ποιο αξιόλογο δικό σου έργο θα πραγματοποιήσεις;)

Οι μετοχές «παραβὰς», «ἐξαμαρτάνων» είναι υποθετικές μετοχές και αναλύονται ως εξής:

Υπόθεση: «ἐὰν ταῦτα παραβῇς» καὶ «ἐξαμαρτάνῃς τι τούτων»

Απόδοση: «τί ἀγαθὸν ἐργάσῃ σαυτόν;»

3ο είδος – Το προσδοκώμενο

5. «Οὔτε γὰρ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἐδύνατ’ ἂν πράττειν (ἃ ἐβούλετο)» (μτφρ: Γιατί ούτε αν είχε σώμα βοδιού και νου ανθρώπου θα μπορούσε ο άνθρωπος να κάνει όσα ήθελε.)

Η μετοχή «ἔχων» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «οὔτε εἰ εἶχε βοὸς σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην»

Απόδοση: «ἐδύνατ’ ἂν πράττειν (ἃ ἐβούλετο).»

2ο είδος - Το μη πραγματικό

6. «Οὐκ ἂν ἔλαθεν ὀρμώμενος ὁ Κλέων πάσῃ τῇ στρατιᾷ». (μτφρ: Δεν θα διέφευγε την προσοχή ο Κλέων, αν εξορμούσε με όλο το στράτευμα.)

Η μετοχή «ὀρμώμενος» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «εἰ ὠρμᾶτο ὁ Κλέων πάσῃ τῇ στρατιᾷ»

Απόδοση: «οὐκ ἂν ἔλαθεν»

2ο είδος - Το μη πραγματικό

7. «Ὅποτε τὸν μισθὸν ἔχοιμεν, ἀπίοιμεν ἄν». (μτφρ: Όταν έχουμε τον μισθό θα φύγουμε.)

«Ὅποτε τὸν μισθὸν ἔχοιμεν»:
Δευτερεύουσα χρονικοῦποθετική πρόταση και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «Εἰ τὸν μισθὸν ἔχοιμεν»
Απόδοση: «ἀπίοιμεν ἄν»
5ο - Την απλή σκέψη του λέγοντος
8. «Φαίη δ’ ἄν ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐλεγχόμενος». (μτφρ: Αυτά δε θα ισχυριστεί και ο ίδιος, αν εξεταστεί.)

Η μετοχή «ἐλεγχόμενος» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «εἰ καὶ αὐτὸς ἐλέγχοιτο»
Απόδοση: «Φαίη δ’ ἄν ταῦτα.»
5ο - Απλή σκέψη του λέγοντος
9. Μὴ ἀπέλθῃτε, πρὶν ἄν ἀκούσῃτε. (μτφρ: Μην αποχωρήσετε, πριν ακούσετε.)

«πρὶν ἄν ἀκούσῃτε»:
Χρονικοῦποθετική πρόταση που αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «ἄν ἀκούσῃτε»
Απόδοση: «μὴ ἀπέλθῃτε»
3ο εἶδος - Προσδοκώμενο
10. «Ταῦτα ποιοῦντες τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔχοιτ’ ἄν». (μτφρ: Αν κάνετε αυτά θα έχετε τους θεούς βοηθούς.)

Η μετοχή «ποιοῦντες» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «Εἰ ταῦτα ποιοῖτε»
Απόδοση: «τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔχοιτ’ ἄν»
5ο εἶδος - Απλή σκέψη του λέγοντος

▪ **ΑΣΚΗΣΗ 2**

Εκφώνηση

Να μετατρέψετε την υποθετική μετοχή στο εἶδος που σας ζητείται.

1. Ταῦτα ποιοῦντες τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔχοιτ' ἄν.
Να γίνει μετατροπή στο προσδοκώμενο.
2. Δίκαια δρᾶσας συμμάχους ἔξις θεοὺς.
Να γίνει μετατροπή στην απλή σκέψη του λέγοντος.
3. Οὔτε γὰρ βοὸς ἄν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην ἐδύνατ' ἄν πράττειν ἃ ἐβούλετο.
Να γίνει μετατροπή στην αόριστη επανάληψη στο παρόν - μέλλον.
4. Κατεφαίνετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἄν ἔλαθεν αὐτὸν ὀρμώμενος ὁ Κλέων τῷ στρατῷ.
Να γίνει μετατροπή στην αόριστη επανάληψη στο παρελθόν.
5. Προθύμως μαχόμενοι ἐκρατοῦμεν ἄν τῶν πολεμίων.
Να γίνει μετατροπή στην απλή σκέψη του λέγοντος.

Λύση

- 1 «Ταῦτα ποιοῦντες τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔχοιτ' ἄν». (μτφρ: Αν κάνετε αυτά θα έχετε τους θεούς βοηθούς.)

Η μετοχή «ποιοῦντες» είναι υποθετική μετοχή και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: « ἄν ποιῇτε ταῦτα»
Απόδοση: «τοὺς θεοὺς βοηθοὺς ἔξετε»
3ο εἶδος – Το προσδοκώμενο

- 2 «Δίκαια δρᾶσας συμμάχους ἔξις θεοὺς». (μτφρ: Αν ενεργήσεις δίκαια θα έχεις τους θεούς συμμάχους.)

Η μετοχή «δρᾶσας» είναι υποθετική μετοχή και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «εἰ δίκαια δρᾶσαις / δράσειας»
Απόδοση: «συμμάχους ἄν σχοίης θεοὺς»
5ο εἶδος - Απλή σκέψη του λέγοντος

3. «Οὔτε γὰρ βοὸς ἄν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην ἐδύνατ' ἄν πράττειν ἃ ἐβούλετο». (μτφρ: Γιατί ούτε αν είχε σῶμα βοδιού και νου ανθρώπου θα μπορούσε ο άνθρωπος να κάνει όσα ήθελε.)

Η μετοχή «ἔχων» είναι υποθετική μετοχή και αναλύεται ως εξής:
Υπόθεση: «οὔτε γὰρ βοὸς ἄν ἔχη σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην»
Απόδοση: «δύναται πράττειν ἃ ἐβούλετο»
4ο εἶδος - Αόριστη επανάληψη στο παρόν - μέλλον

4. «Κατεφαίνετο πάντα αὐτόθεν, ὥστε οὐκ ἂν ἔλαθεν αὐτὸν ὀρμώμενος ὁ Κλέων τῷ στρατῷ». (μτφρ: Από εκεί όλα φαίνονταν, έτσι ώστε δεν θα διέφευγε την προσοχή του Κλέωνα, εάν εξορμούσε με όλο το στράτευμα.)

Η μετοχή «ὀρμώμενος» είναι υποθετική μετοχή και αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «εἰ ὁ Κλέων τῷ στρατῷ ὀρμῶτο»

Απόδοση: «οὐκ ἂν ἔλαθεν αὐτὸν»

5ο είδος - Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν.

5. «Προθύμως μαχόμενοι ἐκρατοῦμεν ἂν τῶν πολεμίων». (μτφρ: Αν πολεμούσαμε πρόθυμα, θα εξουσιάζαμε τους εχθρούς.)

Η μετοχή «μαχόμενοι» είναι υποθετική και αναλύεται ως εξής:

Υπόθεση: «εἰ προθύμως μαχοίμεθα»

Απόδοση: «κρατοῖμεν ἂν τῶν πολεμίων».

5ο είδος – Απλή σκέψη του λέγοντος.

■ **ΑΣΚΗΣΗ 3**

Εκφώνηση

Να βρείτε και να αναγνωρίσετε τους λανθάνοντες υποθετικούς λόγους

1. Ταῦτα γινώσκων πράττοις ἂν ἄριστα.
2. Παρ’ ἐμοὶ οὐδεὶς μισθοφορεῖ, ὅστις μὴ ἱκανὸς ἐστὶν ἐμοὶ ἴσα πονεῖν.
3. Ὅποσάκις ἔλθοιεν, εὐμενῶς αὐτοὺς προσεδέχετο.
4. Οὐκ ἂν ἐπεχειροῦμεν πράττειν, ἃ μὴ ἠπιστάμεθα.
5. Λαβόντες δὲ τοὺς ἄρχοντας ἀναρχία ἂν καὶ ἀταξία ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι.

Λύση

1. Ταῦτα γινώσκων πράττοις ἂν ἄριστα.
«**γινώσκων**»: υποθετική μετοχή,
Εἰ γινώσκοις ταῦτα, πράττοις ἂν ἄριστα. **Απλή σκέψη του λέγοντος**
2. Παρ’ ἐμοὶ οὐδεὶς μισθοφορεῖ, ὅστις μὴ ἱκανὸς ἐστὶν ἐμοὶ ἴσα πονεῖν.
«**ὅστις μὴ ἱκανὸς ἐστὶν ἐμοὶ ἴσα πονεῖν**»: δευτερεύουσα αναφορικοῦ υποθετική πρόταση.
Εἰ μὴ ἱκανὸς ἐστὶν ἐμοὶ ἴσα πονεῖν, παρ’ ἐμοὶ οὐδεὶς μισθοφορεῖ. **Πραγματικό**
3. Ὅποσάκις ἔλθοιεν, εὐμενῶς αὐτοὺς προσεδέχετο.
«**ὅποσάκις ἔλθοιεν**»: δευτερεύουσα αναφορικοῦ υποθετική πρόταση.
Εἰ ἔλθοιεν, εὐμενῶς αὐτοὺς προσεδέχετο. **Αόριστη επανάληψη στο παρελθόν**
4. Οὐκ ἂν ἐπεχειροῦμεν πράττειν, ἃ μὴ ἠπιστάμεθα.
«**ἃ μὴ ἠπιστάμεθα**»: δευτερεύουσα αναφορικοῦ υποθετική πρόταση
Εἰ μὴ ἠπιστάμεθα, οὐκ ἂν ἐπεχειροῦμεν πράττειν. **Μη πραγματικό**
5. Λαβόντες δὲ τοὺς ἄρχοντας ἀναρχία ἂν καὶ ἀταξία ἐνόμιζον ἡμᾶς ἀπολέσθαι.
«**λαβόντες**»: υποθετική μετοχή
ἐὰν λάβωσιν τοὺς ἄρχοντας, ἀπολοίμεθα ἂν ἀναρχία καὶ ἀταξία. **Προσδοκώμενο**

■ **ΑΣΚΗΣΗ 4**

Εκφώνηση

Να αναλύσετε τις υποθετικές μετοχές σε αντίστοιχες προτάσεις.

1. Ἀδικοῦντες βλάπτομεν ἡμᾶς αὐτούς.
2. Πάντες οἱ στρατιῶται κακοὶ ἔσονται ὀρῶντες ἡμᾶς ἀθύμους.
3. Ἦχων τι ἐδίδους ἄν.
4. Ὅμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἀμφισβητῶν δὲ ἐλέγχεται.
5. Μισῶν σε ἀπολοίμην.
6. Ἐπιόντων τῶν Ἀθηναίων ὑπεχώρουν οἱ Λακεδαιμόνιοι.

7. Σπουδαίου ἀνδρὸς δεηθεῖσα ἡ πόλις ἀπέβλεπε πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα.
8. Ταῦτα ποιήσαντες μισθὸν ἔξετε.
9. Μὴ εἰσβαλόντων Περσῶν εἰς Ἀθήνας οὐκ ἂν οἱ Ἀθηναῖοι κατέλιπον τὴν πόλιν.
10. Σὲ τοῦ λοιποῦ ποτ’ ἀφελόμενος χρόνου κάκιστον ἀπολοίμην.

Λύση

1. Ἀδικοῦντες βλάπτομεν ἡμᾶς αὐτούς. Ἐὰν ἀδικῶμεν, βλάπτομεν ἡμᾶς αὐτούς. (αόριστη επανάληψη στο παρόν – μέλλον)
2. Πάντες οἱ στρατιῶται κακοὶ ἔσονται ὀρώντες ἡμᾶς ἀθύμους. Πάντες οἱ στρατιῶται κακοὶ ἔσονται, ἐὰν ὀρώσιν ἡμᾶς ἀθύμους. (προσδοκώμενο)
3. Ἔχων τι ἐδίδους ἄν. Εἰ εἶχες τι, ἐδίδους ἄν. (μη πραγματικό).
4. Ὅμολογῶν μὲν ἀδικεῖν ἀποθνήσκει, ἀμφισβητῶν δὲ ἐλέγχεται. Εἰ ὁμολογεῖ μὲν ἀδικεῖν, ἀποθνήσκει, εἰ δὲ ἀμφισβητεῖ, ἐλέγχεται. (πραγματικό)
5. Μισῶν σε ἀπολοίμην. Ἐὰν μισῶ σε, ἀπολοίμην. (προσδοκώμενο)
6. Ἐπιόντων τῶν Ἀθηναίων ὑπεχώρουν οἱ Λακεδαιμόνιοι. Εἰ ἐπίοιεν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν οἱ Λακεδαιμόνιοι. (αόριστη επανάληψη στο παρελθόν)
7. Σπουδαίου ἀνδρὸς δεηθεῖσα ἡ πόλις ἀπέβλεπε πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα. Εἰ σπουδαίου ἀνδρὸς δεηθείη ἡ πόλις, ἀπέβλεπε πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα. (αόριστη επανάληψη στο παρελθόν)
8. Ταῦτα ποιήσαντες μισθὸν ἔξετε. Ἐὰν ταῦτα ποιήσητε, μισθὸν ἔξετε. (προσδοκώμενο)
9. Μὴ εἰσβαλόντων Περσῶν εἰς Ἀθήνας οὐκ ἂν οἱ Ἀθηναῖοι κατέλιπον τὴν πόλιν. Εἰ μὴ εἰσέβαλον Πέρσαι εἰς Ἀθήνας, οὐκ ἂν οἱ Ἀθηναῖοι κατέλιπον τὴν πόλιν. (μη πραγματικό)
10. Σὲ τοῦ λοιποῦ ποτ’ ἀφελόμενος χρόνου κάκιστον ἀπολοίμην. Ἦν σε τοῦ λοιποῦ ἀφέλωμαι χρόνου, κάκιστον ἀπολοίμην. (προσδοκώμενο)

■ ΑΣΚΗΣΗ 5

Εκφώνηση

Να εντοπίστε τις λανθάνουσες υποθέσεις στις επόμενες προτάσεις και να σχηματίσετε υποθετικούς λόγους.

1. Μισῶ πονηρόν, χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον.
2. Κῦρος οὔστινας ὀρώῃ τὰ καλὰ διώκοντας, πάσαις τιμαῖς ἐγέραιεν.
3. Μετὰ κινδύνων τὸ γέρας ἐκτήσαντο.
4. Οὕτω γὰρ οὐτ’ εὐτυχῶν ἔσει περιχαρὴς οὔτε δυστυχῶν περίλυπος.
5. Τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀναμνησθεὶς οἰκεῖον καὶ καλὸν ἔξεις παράδειγμα.

Λύση

1. Μισῶ πονηρόν, χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον.
χρηστὸν ὅταν εἴπῃ λόγον: χρονικοῦποθετική πρόταση.
Μισῶ πονηρόν, χρηστὸν ἂν εἴπῃ λόγον. (αόριστη επανάληψη στο παρόν ή στο μέλλον)
2. Κῦρος οὔστινας ὀρώῃ τὰ καλὰ διώκοντας, πάσαις τιμαῖς ἐγέραιεν.
οὔστινας ὀρώῃ τὰ καλὰ διώκοντας: αναφορικοῦποθετική πρόταση.
Κῦρος εἴ τινας ὀρώῃ τὰ καλὰ διώκοντας, πάσαις τιμαῖς ἐγέραιεν. (αόριστη επανάληψη στο παρελθόν)
3. Μετὰ κινδύνων τὸ γέρας ἐκτήσαντο.
Μετὰ κινδύνων: εμπρόθετος προσδιορισμός.
Εἰ μὴ κινδύνους ἐκινδύνεον, οὐ τὸ γέρας ἂν ἐκτήσαντο. (μη πραγματικό)
4. Οὕτω γὰρ οὐτ’ εὐτυχῶν ἔσει περιχαρὴς οὔτε δυστυχῶν περίλυπος.
οὐτ’ εὐτυχῶν, οὔτε δυστυχῶν: χρονικοῦποθετικές μετοχές.
Οὕτω γὰρ οὔτε, ὅταν εὐτυχῇς, ἔσει περιχαρὴς, οὔτε, ὅταν δυστυχῇς, περίλυπος. (προσδοκώμενο)

5. Τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀναμνησθεὶς οἰκεῖον καὶ καλὸν ἔξεις παράδειγμα.
ἀναμνησθεὶς: χρονικοῦποθετική μετοχή.
Ἐπὰν τὰς τοῦ πατρὸς προαιρέσεις ἀναμνησθῇς, οἰκεῖον καὶ καλὸν ἔξεις παράδειγμα. (προσδοκώμενο)

▪ **ΑΣΚΗΣΗ 6**

Εκφώνηση άσκησης

Να διατυπώσετε τις ακόλουθες χρονικές προτάσεις ως υποθετικές και το αντίστροφο:

1. Ὑμᾶς δὲ χρή, **ὅταν** τελευτήσω, ὡς περὶ εὐδαίμονος ἐμοῦ τε λέγειν.
2. **Ὅποτε** ἀπίοιεν πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταῦτ᾽ ἔπασχον.
3. Κῦρος ὑπέσχετο ἑκάστῳ ἀνδρὶ δώσειν πέντε μνᾶς, **ἐπὰν** εἰς Βαβυλώνα ἦκωσιν.
4. **Εἴ** τις αὐτῷ δοκοίῃ βλακεύειν, ἔπαισεν ἄν.
5. **Ἦν** ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν.
6. Μαχοῦμεθα **ἕως** ἂν οἱ σύμμαχοι ἀφίκωνται.

Λύση άσκησης

1. Ὑμᾶς δὲ χρή, **ὅταν** τελευτήσω, ὡς περὶ εὐδαίμονος ἐμοῦ τε λέγειν.
Ὑμᾶς δὲ χρή, **ἂν** τελευτήσω, ὡς περὶ εὐδαίμονος ἐμοῦ τε λέγειν.
2. **Ὅποτε** ἀπίοιεν πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταῦτ᾽ ἔπασχον.
Εἰ ἀπίοιεν πρὸς τὸ ἄλλο στράτευμα, ταῦτ᾽ ἔπασχον.
3. Κῦρος ὑπέσχετο ἑκάστῳ ἀνδρὶ δώσειν πέντε μνᾶς, **ἐπὰν** εἰς Βαβυλώνα ἦκωσιν.
Κῦρος ὑπέσχετο ἑκάστῳ ἀνδρὶ δώσειν πέντε μνᾶς, **ἂν** εἰς Βαβυλώνα ἦκωσιν.
4. **Εἴ** τις αὐτῷ δοκοίῃ βλακεύειν, ἔπαισεν ἄν.
Ὅσάκις τις αὐτῷ δοκοίῃ βλακεύειν, ἔπαισεν ἄν.
5. **Ἦν** ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν.
Ἐπὰν ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν.
6. Μαχοῦμεθα **ἕως** ἂν οἱ σύμμαχοι ἀφίκωνται.
Μαχοῦμεθα **ἂν** οἱ σύμμαχοι ἀφίκωνται.

▪ **ΑΣΚΗΣΗ 7**

Εκφώνηση

Να εντοπίσετε τους λανθάνοντες υποθετικούς λόγους των επομένων προτάσεων και, αφού αναγνωρίσετε το είδος τους, να τους τρέψετε στο προσδοκώμενο.

1. Συμβουλεύει αὐτοῖς βουλομένοις ἀδεῶς ζῆν ἰέναι θαρροῦντας ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
2. Ὅποτε θύοι Κρίτων, ἐκάλει Ἀρχέδημον.
3. Ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν ἃ ἡμῖν Κῦρος δοίῃ.
4. Ἄκουσον ὡς ἂν μάθῃς.
5. Φήσουσι σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμί.
6. Γελᾷ ὁ μωρός, κἄν τι μὴ γελοῖον ᾗ.
7. Μακάριός ἐστι πᾶς ὁ μὴ θνητὰ φρονῶν.
8. Οὐδὲ δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν ἀξίαν.
9. Ἀγησίλαος καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενε ταῖς σπονδαῖς.
- 10.Μαινόμεθα πάντες ὀργιζόμενοι.

Λύση

1.

Συμβουλεύει αὐτοῖς βουλομένοις ἀδεῶς ζῆν ἰέναι θαρροῦντας ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
Βουλομένοις: υποθετική μετοχή. Την τρέπουμε σε υποθετική πρόταση μαζί με τους όρους της, με απόδοση το ρήμα της πρότασης και τους υπόλοιπους όρους του:
Εἰ βούλονται ἀδεῶς ζῆν, συμβουλεύει αὐτοῖς ἰέναι θαρροῦντας ἐπὶ τοὺς πολεμίους. Υποθετικός λόγος του πλαγίου λόγου. Μετατρεπόμενος σε ευθύ σχηματίζει τον υποθετικό λόγο του πραγματικού, ήτοι:
Εἰ βούλεσθε ἀδεῶς ζῆν, ἴτε θαρροῦντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
Τροπή του υποθετικού λόγου του πραγματικού σε προσδοκώμενο.
Ἐὰν βούλησθε ἀδεῶς ζῆν, ἴτε / ἴητε θαρροῦντες ἐπὶ τοὺς πολεμίους.
2.

Ὅποτε θύοι Κρίτων, ἐκάλει Ἀρχέδημον.
Ὅποτε θύοι Κρίτων: Χρονικοῦποθετική πρόταση. Την τρέπουμε σε υπόθεση και ως απόδοση θα λειτουργήσει η κύρια πρόταση.
Εἰ θύοι Κρίτων, ἐκάλει Ἀρχέδημον.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος της αόριστης επανάληψης στο παρελθόν.
Τροπή του υποθετικού λόγου της αόριστης επανάληψης στο παρελθόν σε προσδοκώμενο:
Ἐὰν θύῃ Κρίτων, καλεῖ (= καλέσει) Ἀρχέδημον.
3.

Ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν ἃ ἡμῖν Κῦρος δοίη.
Ἀ ἡμῖν Κῦρος δοίη: αναφορικοῦποθετική πρόταση. Την τρέπουμε σε υπόθεση και ως απόδοση θα λειτουργήσει η κύρια πρόταση.
Εἴ τινα (πλοῖα) ἡμῖν Κῦρος δοίη, ἐγὼ ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος της απλής σκέψης του λέγοντος.
Τροπή του υποθετικού λόγου της απλής σκέψης του λέγοντος σε προσδοκώμενο:
Ἐὰν τινα (πλοῖα) ἡμῖν Κῦρος δῶ, ἐγὼ ὀκνήσω εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν.
4.

Ἄκουσον ὥς ἂν μάθης.
Ὡς ἂν μάθης: τελική πρόταση, εισαγόμενη με τον τελικό σύνδεσμο «ὥς» και εκφερόμενη με υποτακτική και το αοριστολογικό «ἂν». Αυτός ο τρόπος εισαγωγής και εκφοράς δηλώνει πως η πραγματοποίηση του σκοπού εξαρτάται από κάποια προϋπόθεση, από εκείνη δηλαδή που εκφράζει η κύρια πρόταση.
Τρέπουμε την κύρια πρόταση σε υποθετική και την τελική σε απόδοση.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος του προσδοκωμένου.
Ἄν ἀκούσης, μαθήσῃ (-ει).
5.

Φήσουσι σοφὸν εἶναι, εἰ καὶ μὴ εἰμί.
Εἰ καὶ μὴ εἰμί: εναντιωματική πρόταση. Την τρέπουμε σε υπόθεση και ως απόδοση θα λειτουργήσει η κύρια πρόταση.
Εἰ καὶ μὴ εἰμί, φήσουσι σοφὸν εἶναι.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος του πραγματικού.
Τροπή του υποθετικού λόγου του πραγματικού σε προσδοκώμενο:
Ἄν καὶ μὴ ᾧ, φήσουσι σοφὸν εἶναι.
6.

Γελᾷ ὁ μωρός, κᾶν τι μὴ γελοῖον ᾗ.
Κᾶν τι μὴ γελοῖον ᾗ: παραχωρητική πρόταση. Την τρέπουμε σε υπόθεση και ως απόδοση θα λειτουργήσει η κύρια πρόταση.
Κᾶν τι μὴ γελοῖον ᾗ, γελᾷ ὁ μωρός.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον.
Τροπή του υποθετικού λόγου της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον σε υποθετικό λόγο του προσδοκωμένου.
Κᾶν τι μὴ γελοῖον ᾗ, γελάσεται ὁ μωρός.
7.

Μακάριός ἐστι πᾶς ὁ μὴ θνητὰ φρονῶν.
ὁ μὴ φρονῶν: αναφορικοῦποθετική μετοχή. Την τρέπουμε σε υπόθεση και ως απόδοση θα λειτουργήσει το ρήμα της ίδιας πρότασης.
Ἐὰν μὴ θνητὰ φρονῇ, μακάριός ἐστι πᾶς.
Σχηματίζεται ο υποθετικός λόγος της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον.
Τροπή του υποθετικού λόγου της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον σε υποθετικό λόγο του προσδοκωμένου.
Ἐὰν μὴ θνητὰ φρονῇ, μακάριος ἔσται πᾶς.
8.

Οὐδὲ δις ἀποθανόντες δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν ἀξίαν.
Οὐδὲ ἀποθανόντες: παραχωρητική μετοχή. Ισοδυναμεί με παραχωρητική πρόταση και αναλύεται σε ομολογη πρόταση.
Καὶ εἰ δις ἀποθάνοιεν, οὐ δίκην δοῦναι δύναιντ' ἂν ἀξίαν.
Η παραχωρητική σχηματίζει τον υποθετικό της απλής σκέψης του λέγοντος.
Τροπή του υποθετικού λόγου της απλής σκέψης του λέγοντος σε προσδοκώμενο:
Καὶ ἐὰν δις ἀποθάνωσιν, οὐ δίκην δοῦναι δυνή(-θή)σονται ἀξίαν.
9.

Ἀγησίλαος καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενε ταῖς σπονδαῖς.
καίπερ αἰσθανόμενος: εναντιωματική μετοχή. Ισοδυναμεί με εναντιωματική πρόταση και αναλύεται σε ομολογη πρόταση.
Ἀγησίλαος εἰ καὶ ἦσθάνετο ταῦτα, ὅμως ἐπέμενε ταῖς σπονδαῖς.

Η εναντιωματική πρόταση σχηματίζει υποθετικό λόγο του πραγματικού.
Τροπή του υποθετικού λόγου του πραγματικού σε προσδοκώμενο:
Άγησίλαος ἂν καὶ αἰσθάνηται ταῦτα, ὅμως ἐπιμενεῖ ταῖς σπονδαῖς.

10. Μαινόμεθα πάντες ὀργιζόμενοι.
ὀργιζόμενοι: χρονικοῦποθετική μετοχή. Ισοδυναμεί με χρονικοῦποθετική πρόταση και αναλύεται σε ομολογη πρόταση.
Ὅποταν ὀργιζώμεθα, μαινόμεθα πάντες.
Η χρονικοῦποθετική πρόταση σχηματίζει υποθετικό λόγο της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον.
Τροπή του υποθετικού λόγου της αόριστης επανάληψης στο παρόν και στο μέλλον σε υποθετικό λόγο του προσδοκωμένου.
Ὅποταν ὀργιζώμεθα, μανησόμεθα / μανούμεθα πάντες.